

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hóra ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek.
 Zápolya-utca 1-ső szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Az őszinteség.

Nagybecskerek, február 9.

Az emberek majdnem minden cselekedetükben önzők és ez az önzés annyira megy, hogy a legszentebb érzelmek sem lehetnek mentek attól: az imádság, a szerelem, a szeretet, a barátság, a gazdálkodás, sőt maga a jótékonyosság is kuforrás, alapját az önzésben leli.

Imádkozunk, hogy segítsen bennünket az isten, szeretünk, hogy szeretessünk, barátok vagyunk, hogy a barátság viszonytassék, gazdálkodunk, dolgozunk, takarékoskodunk, hogy biztosítsuk megélhetésünket és jólétre tehesünk szert, jótékonyt gyakorolunk, hogy nemes és humánus intenczióinknak eleget tegyünk és szívünk sugallatát kielégítsük, egy szóval minden tettünk és cselekedetünkben ott setten az önzés, nemesebb értelemben véve ugyan, de mégis csak önzés; sőt a kötelességszerű hazaszeretben is van önzés, a mennyiben, ha a haza virágzó és boldog, édes mindnyájunk részesei vagyunk felvirágzása- és boldogságának.

Ha tehát az ember őszinte akar lenni, be kell ismernie az önzés fennállását, mert ellenesetben nem vallja be az igazat, azaz nem őszinte.

Ha az önzés minden tekintetben hibát okozhat, felróható az embereknek, egyben, a hazaszeretben, nemcsak menthető, de kötelességszerű és dicsegetreméltó, amennyiben az össztársadalomnak, egy egész nemzetnek szolgál javára és a mennyiben csak az esetre érhető el a haza felvirágzása és boldogsága, ha minden egyes polgár önzőleg működik a nemes cél elérésére, mintha kizárólag saját énjének javára működnek.

Magyarország és a nemzet vitális kérdését képezi az egyházpolitikai reform, e tekintetben és irányban önző a kormány, önző a parlament és önző minden magyar, a ki hazáját szereti és azt kívánja, hogy a nemzet még egy ezred évig fennálljon és hogy a nagy ma-

gyar jóslata: „Magyarország lesz“ beteljesedjék

Ez önzést bevalljuk édes mindnyájunk, ez önzést, legmagasabb elhatározásával szankcionálta a legelső magyar ember, a szent korona viselője, őszintén igazán és leplezetlenül!

Ámde az egyházpolitikai reform ellenzőinek önzése egészen különböző a mienktől, ők nem a haza, az állam és a nemzet érdekét tartják szemelőtt, az ő önzésük sajátos és az ő javukra szolgál, de azt bevallani szégyenlik, tehát nem őszinték.

A liberalizmus és az abból kifolyó szabadelvű intézmények olyanok, mint a levegő, melyet senkinek sem lehet kizárólag használni, abban részestül mindenki, a haza minden polgára egyaránt; — azok az alkotmány keretbe illő kiegészítő részei a szabadságnak, a testvériség és egyenlőségnek és a ki az intézményeket ellenzi, az saját önző célból teszi azt, csak hogy azt őszintén nem mondja, hanem az ügyek különféleségében rejtőzik és onnan ostromolja a szabadelvűség szentségét, képmutatóként azonban azt hangoztatja: hogy ő a nemzet, a haza érdekében cselekszik, és a legszentebb érzés, a vallás és felebaráti szeretet által vezéreltetik.

Részünkről, hazafai önzésül, őszintén bevalljuk: hogy az ultramontán fehérsereg működését, ha mindjárt teljesen alapulna is, nem mondhatjuk hazafias eljárásnak.

Ha őszinte lenne a klerikális-ultramontán-reactionárius párt és bevallná ország-világ előtt, hogy nem a dogma és nem az attól való félelem, hogy a vallás és a közmorál sértetik az egyházpolitikai reform által, hanem az ő érdekük, mely főlé a haza és a nemzet érdekét helyezni önzésük következtében képtelenek; és ha korteskedésüket nem a szószékre vinnék, a hol a legteljesebb immunitást élveznék és a hol velük szemben senki sem replikázhatik; nem ejtettek volna tévedésbe annyi embert, amennyi az általuk gyártott pe-

ticziót aláírta és nem vertek volna fel az ügyben annyi port, a mennyit tényleg felkavartak, és a mi a hitfelekezetek közötti béke felbontására nagyon is elegendő.

Hát a reverzalisták károgozó csoportjában van őszinteség? Bevallották ők mint jelöltük programbeszédjük elmondásánál, hogy hazudnak, mert a reverzálisok által a feketesereg zsoldjába állottak?

Hát a plébánosok őszinték voltak hiveik irányában, midőn zsebükben a jelölt reverzálisával, végig hallgatták a szabadelvű eszméket kifejtő és azok pártolását ígérő programbeszédet és — mint a morál őrei nem kiáltották a jelölt fülébe: hazudsz! itt a reverzális a zsebemben, nem fogod betartani a polgároknak adott ígéretedet!

Vajjon őszinték voltak a már megválasztott reverzalisták, midőn két évig mint képmutatók ott voltak a szabadelvű pártban? és csak midőn a „Magyar Állam“ riadója figyelmeztette őket, hogy: eddig és ne tovább! léptek ki a pártból, nem őszinteség, nem meggyőződés, — a mi bennünk nincsen, — hanem papi kényszer folytán.

Vajjon azon függetlenségi képviselők, a kik zászlójukra írták az egyházpolitikai reformokat, őszintén felelnek meg kötelességüknek, midőn most a reakció táborába átesapnak?

Vége még azt a kérdést koczkatjuk: vajjon melyik egyházi törvényben foglaltatik a hazugság szankcionálása? s vajjon megegyezik-e a közmorállal, hogy egy országos képviselő önzésből elárulja a nemzet legvitálisabb jogait?

Lehetetlen ezuttal fel nem hívni az ultramontán magyarokat, hogy vallják be őszintén:

Vajjon nem szégyenlik-e magukat, hogy velük egy táborban van „Tribuna“, „Branik“, „Narodni Liszti“ és Strossmayer?

Szegény Magyarország!

—y.

A „TORONTÁL“ TÁRCZAJA.

Regény — hirlapi cikkekben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy csinos külsejű, elegáns megjelenésű fiatal gróf, a ki hangadó és szerepívő a társadalomban, előkelő származásánál fogva, a kinek imponáns családi címere, felül ótágu koronával van, a ki három előnévvel bír és őseit az Árpád-korig ki tudja mutatni, nőtül venne egy olyan hölgyet, a ki az ő származásának és társadalmi állásának megfelelő hozományyal rendelkezik. Levelek Gróf K. T. cím alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

H Y M E N.

* **Esküvő.** Gróf Kakasfeőy Tiborcz, a magyar arisztokrácia ezen kiváló tagja, tegnap esküdtött örök hűséget Haluska Jeromos dugzagad fővárosi szalámigyáros egyetlen művelt leányának Amanda kisasszonynak. Esküvő után az ifjú pár nászutra indult Monte Carló felé. Onnan visszajövet megvásárolt görömbölyi kastélyukban fognak állandóan tartózkodni.

VEZÉRCZIKK.

Üdv Thaliának.

Üdvözlég magyar génius, ki ma ismét a honi művészet dicsőjeit vezérelted a görömbölyi Thalia csarnokába!

E szavakkal üdvözölte a tegnap városunkba

érkező színtársulatot gróf Kakasfeőy Tiborcz, a görömbölyi színpártoló egyesület érdemes elnöke. E szavakkal üdvözöljük őket mi is!

Halljuk ismét a magyar drámairodalom remekait, látjuk ismét a művészet csodás alkotásait. Isten hozta a nemzet napszámóit körünkbe!

Színház.

(Szép Helena.) A görömbölyi színpártoló egyesület tegnap Offenbach klasszikus zenéjű Szép Helénája hozta extázisba a görömbölyi magas műigényű közönséget. Az óriási sikerben természetesen oroszlanrésze volt a bűbajos arcú és fülemilehangu primadonnáknak, Bájfalvi Helén kisasszonynak, ki teljesen föltozta Szép Helena nehéz szerepét és azt az ő művészetének varázseréjével a dramaturgia és aesthetika szabályai szerint domborította ki. A művésznőnek, kinek minden énekszama után kitört a riadó taps, színreléptekor egy óriási és grófi címerrel ellátott virágcsokrot nyújtottak föl az orchesterből. A művésznőt előadás után gróf Kakasfeőy Tiborcz, a színpártoló egyet elnöke, melegen gratulálta sikeréhez és biztosította, hogy föl fogja hangjára hívni, jó barátjának, az operabázi intendantsnak figyelmét. A többi szereplők is igyekeztek megfelelni a dramaturgia és aesthetika követelményeinek.

Hírek.

* A primadonna szökése. Rendkívül érdekes és pikáns hír terjedt el tegnap és hozta lázas izgatottságra a görömbölyi idegeket. Szín-

házunk primadonnája Bájfalvi Helén kisasszony titokzatosan eltűnt városunkból. Állítólag egy magasrangú arisztokrata szerett belé és azzal szökött meg Budapestre. A mára hirdett „Suhancz“ helyett ezért Sophokles „Elektra“-ja kerül színre. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a színpártoló egyesület mára hirdett ülése az elnök gróf Kakasfeőy Tiborcz távolléte miatt el lett halasztva.

Nyilttér.

Alólirott kijelentem, hogy gróf Kakasfeőy Tiborcz urnak semmi nemű vagyona nincs, mert a görömbölyi birtok az én leányom tulajdonát képezi. Kijelentem egyuttal, hogy gróf Kakasfeőy Tiborcz urnak semmi nemű adósságát nem vagyok hajlandó kifizetni. Haluska János.

* Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint gróf Kakasfeőy Tiborcz megbízottai megjelentünk Haluska Jeromos urnál és töle a felünk ellen nyilttéri nyilatkozatában elkövetett sértésért lovagias elégtételt kértünk, a mit kereken megtagadott. Az ügyet ezzel felünk részéről befejeztünk nyilváníjuk.

Krakköfalvi Krakéler Anasztáz s. k.

Gróf Lovaghy Tivis k.

Ezek után kijelentem, hogy Haluska Jeromos egy alávaló hitvány, nyomorult gyáva szalámigyárosnak tartom, a kit kutyakorbáccsal fogok tisztességre megtanítani.

Kakasfeőy Tiborcz s. k.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIREK.

Február 10. Zártkörű jelmezű.

Február 11. A nagybecskereki kaszinó évi közgyűlése

Február 16. Torontálmege rendkívüli közgyűlése.

Február 18. Vöröskereszt-egylet közgyűlése.

Február 22., 23., 24. és 25-én országos vásár.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán hivatalos utjáról tegnap este Nagybecskerekre visszaérkezett.

— **Daniel alispán hivatalos útja.** Perjámosról írják lapunknak: Megyénk közszerepében álló alispánját hivatalos ügyei e napokban hozták közénk. Megérkezése váratlanul történt s így nem nyílt alkalmunk a vármegyének első tisztviselőjét a fényvel fogadni, melyet ugy előkelő állása mint kedves egyénisége megérdemelt volna. Az alispán ur hivatalos ügyei közé tartozott Dömötör Dezső szolgabíró ügyének megvizsgálása, ki mint hírlík, nem-sokára vissza fóg helyeztetni hivatalába, de az alispán ur meglátogatta a község házat is, hol teljesen rendben találta ugyan a hivatalt, de csodálkozásának adott kifejezést, hogy oly jó módú község mint Perjámos, nem rendelkezik kellően berendezett község házával. Egy-két kis szobába vannak ott összezsúfolva a képviselő-testület ülésterme is inkább kamarának mondható mint szobának. A perjámosiak az utolsó hónapban egyáltalán nem igen haladtak a korral. Sem a telefonhoz, sem a Nagybecskerek-perjámosi vasúthoz nem akarnak hozzájárulni, pedig 23 krajczárral szállíthatnák gabonájukat olcsóbban Budapestre mint eddig. Daniel alispán ezen lépésük helytelenségére is figyelmeztette a község vezetőit, melyet előreláthatólag minél előbb jóvá fognak tenni. Meglátogatta azonkívül a községi iskolát is, valamint Szlamár kalapgyárát, kit arra buzdított, hogy a millenárius kiállításra mutassa be termékeit. Daniel alispán határozott fellépése községünk lakóira a legjobb benyomást tette s most már azon igyekeznek, hogy a közelmúlt mulasztásait helyre pótolják.

— **A házközösségi ügyek elintézése.** Annak idején említettük volt, hogy Torontálmege törvényhatósága Rónay Jenő főispán indítványára elhatározta, hogy a kormányhoz feliratot intéz, amelyben a házközösségi ügyeknek a közigazgatási bíróság hatáskörébe való bevonását kéri. Ezen feliratot, mint értesülünk, tegnap nyújtották be a képviselőházba, s ez alkalomból a lapok nagy elismeréssel nyilatkoznak róla. Memorandumában törvényhatóságunk arra utal, hogy a házközösségi ügyek és azok folyamatban levő elintézése természetüknél fogva bírósági eljárás alá esnek és eddig is csak azért maradtak a közigazgatás hatáskörében, mert a volt határörvidék katonai hatóságaitól az adminisztratív ügyekkel együtt vétettek át Mérvadó körök osztatlan helyesléssel fogadják a felirat ama megokolását, hogy ha már ezen ügyeket a rendes bíróság hatáskörébe át nem tessik, hanem a közigazgatás ügykörében meghagyják, úgy azok mindenesetre a közigazgatási bíróság elé utalandók.

— **Tűz.** Tegnap este 9 óra tájban a „Pest” szálloda udvarán lévő melléképületek közé ékelt istálló fölé elhelyezett széna eddig ismeretlen okból meggyuladt. A gyulékony anyag táplá-

Törvénytörések.

(—) **Érdekes válópör.** Érdekes válópör folyt le a görömbölyi törvénytörésnél. Gróf Kakasfőy Tibor és Haluska Amande váltak el egymástól, kijelentve, hogy engesztelhetlenül gyűlölik egymást. A gróf a törvénytörés ítélete szerint tartozott az egész hozományt visszatéríteni volt nejeinek.

Eljegyzések.

— **Szinész házasság.** Bájfalvi Helént, szinkörünk egykori primadonnáját eljegyezte Szavalló Bencze, a letenyi színház kardiánok és sugója.

Apró hirdetések.

Házasság. Egy csinos külsejű, elegáns megjelenésű fiatal gróf, a ki hangadó és szereplő a társadalomban, előkelő származásánál fogva, a kinek imponáns családi címere felül ötagú koronával van, a ki három előnévvel bír és őseit az Árpádokig ki tudja mutatni, nélkül venni óhajt egy olyan hölgyet, a ki az ő származásának és társadalmi állásának megfelelő hozománygyal rendelkezik. Levelek gróf K. T. osim alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

A Görömbölyi Harsonából kiollóza:

Fehér Dezső.

lécán magasra törő lángoszlop csakhamar a gerendázatot is kikezdte és mire az önkéntes tűzoltóság az égés helyére érkezett, a szivattyukból kiszökkenő vizugaraknak már körülbelül tíz méter hosszúságban égő tetőzetet nyaldosó lángtengerrel kellett megbirkóznok. Az oltási munkálatok, a melyeket Loga városi alkapitány vezetett nagy erélyvel és buzgalommal, eleinte csak lassan haladtak előre, minthogy a szivattyuk a viznek hordókban való nehézkes és hosszadalmas behordása mián csak megszakítással dolgozhattak. Szerencsére az istállókat mindkét oldalt magas tűzfal zárta el az épület többi részétől s így a tűznek, szél nem lévén, már eleve meg volt szabva a határa. Később aztán a csövek segítségével egyenesen a Bagából szerzett víz lehetővé tette, hogy derék tűzoltóink, a kiknek élén ifj. Demkó Pál tűzoltó-főparancsnok és Kühn János alparancsnok működött elismeréseméltó kitartással és körültekintéssel, a tüzet tizenegy óra felé teljesen elolták. Közvetlen azután, hogy a tűz támadt, megjelent az éppen akkor Nagybecskerekre visszaérkezett Rónay Jenő főispán is a tűz színhelyére. Ott volt továbbá Dellimanics m. főjegyző, Perisich Zoltán v. főjegyző és Reitter Oszkár városi főkapitány is. A tűz, minthogy a szállodatulajdonos két lovát az istállóból sikerült kimenteni, csak a szénát és a padlás gerendázatát hamvasztotta el.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Eva József ó-becsei kir. járásbírói segédtelekkönyvvezetőt ugyanoda telekkönyvvezetővé, Hüpfel Miklós módosi kir. járásbírói díjnokot ugyanoda ideiglenes minőségben irnokká nevezte ki.

— **Farsang a börtönben.** A Nagy kikindán létesítendő szegényház javára, mint a hozzánk beküldött meghívóból kitűnik, 1894. évi február hó 19-én az ottani „Nemzeti szálloda” termeiben zártkörű táncvizsgálat rendeznek. A rendező bizottság élén Wachtel Leó, városi kapitány, a Nagybecskereken is közkedveltségben állott volt főhadnagy áll.

— **Milán házassága.** Addig huzta a mi derék Milán primásunk — mert erről és nem a Belgrádban vendégszereplő királyi primásról van szó — száraz fájából a szebbnél szebb, szivhez szóló mulatni és talp alá való, amíg egyszer csak az ő szíve is megnyílt a szerelemnek és az ő becsületes olajbarna arczára is kiült az epekedés az ő borongó melankóliájával. De nem azért boszorkánymester, legalább a hegedűjén, hogy beteg szíve balzsam nélkül szűkölködjék ebben a rövidfarsangos világban. Kapta magát s átrándult Nagy kikindára, beállított az odaváló kollegájához, Granfil Gyóka „renekarmester”-hez (a mivé az ősi „primás”-t a civilizáció rohanó árja formálta) s a Nagybecskerek nagy kikindai vasutazás örökkévalóságában is megacélosodott szerelmét felajánlotta Gyóka koma leányának, a szépséges Katinának. Meg is volt mindjárt a kézfogó s mi bánatos irigykedéssel vagy ha úgy tetszik irigykedő bánattal gondolunk az utánunk következő torontáli mulató generációra, amelynek olyan hét vármegyére szóló primás lesz a kedvterítője, mint a minő ebből a két primás dinasztianak az összevegyüléséből okvetetlen kell, hogy származzék.

— **Agyonlőtték a csendőrök.** Temesvárról jelentik, hogy a fibisi határban Milos Vasziliev rovott előéletű embert agyonlőtték a csendőrök. Milos Vasziliev 8 év előtt tudvalevőleg azzal volt vádolva, hogy Jeszenszky Ignác fibisi községi jegyzőt az országúton orozva lelőtte. A bűnvizsgálat akkor mintegy két évig tartott és Milost bizonyítékok hiányából felmentették.

— **Kerülő uton a kórházba.** A szomszéd Nagy kikikinda kórházának egyik természetes bajakkal ékeskedő ápolónője mondhatatlan gerjedelmeket gyulasztott egy fiatal szeladon hőnéző szívében és mint a gonosz fáma mondja, az ápolónő se huzódzott a tüzes ostrom elől. Szeladonunk fájdalomra, a tisztesség határai közt vesztegettek egy ideig ezek a platonikus hevülések, miglen tegnap, talán az időnek elötte zsendülő tavasz enyhe varázsának a behatása alatt, merész terv fogamzott meg az epekedve senyvedő szeladon agyának abban a csekély maradványában, amit a sötét veremnek nevezett szerelem belőle még épségben hagyott. Egy ideig csak nézegette azt a meglehetősen magas kerítést, amely hő vágyai tárgyától elválasztotta, aztán

egy merész szökkenéssel a tuloldalon termett, a kórház udvarán. Mondják, asszonyi irigység okozta, de legyen bárhogy, a fentebb vázolt merész szökkenéssel az udvaron termett szeladont a markos főápolónő várta, jobbán egy másik ápolónővel, kezében pedig egy poézis nélküli való rettentő husággal. A többire egy résztvevő felhő borította sötét fátyolát, amely éppen akkor takarta el az eladdig ezüstösen fénylő holdat, amikor a főápolónő félreértést kizáró módon kezdte a jobbában szorongatott husángot emelgetni. Amor, a szerelmesek pajzán istenkéje azonban őrt állott és akinek ép bőrrel nem sikerült szerelmetese gyöngéd érzalemnyilvánítására szert tenni, az agyba-főbe vert szeladon im kerülő uton mégis elérte célját: bekerült a kórházba, ahol szíve választottja rak elkinzott hátára jegesnél jegesebb borogatásokat.

— **Magyar kölesönkönyvtár.** A következő sorok közlésére kértünk fel: Többek tudakozására válaszolva, van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a „Torontálmegei magyar közművelődési egylet” könyvtára körülbelül 700 kötetből áll s benne a szépirodalom majdnem minden neméből, de tulnyomólag magyar szerzőktől található művek. Az egyletnek niszteletű Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész ur a könyvtárnoka, akit az olvasni vágyó közönség a délelőtti órákban 11—12-ig otthon talál lakásán és a ki szívesen rendelkezésre bocsátja a kívánt s a könyvtárban meglevő műveket. A könyvtár kivétel nélkül mindenkinek rendelkezésére áll. Az igazgatóság.

— **Katholikusok gyűlése.** Verseczen a róm. katolikus hitközség, Hoschl Frigyes elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyben kimondták, hogy a budapesti kath. nagygyűlés határozatait helyeslik és a gyűlés megtartásáért Zichy Nándor és Eszterházy Mórész Miklós grófoknak köszönetet szavaznak.

— **Hamis-bankó-szövetkezet.** Nagy kikindáról írják: A héten egy itteni jó módú szerb paraszt gazda anonim levelet kapott a postán, melyben arra szólították föl, hogy egy igen jövedelmező dolog ügyének szeretnék megnyerni, s hogy e célból a gőzmalom mellett jelenjen meg egyedül déli 12 órában. A levél a gazdának különösen tünvén fel, közölte azt a rendőrkapitánnyal. A rendőrkapitány az említett időre kiküldte a szerb gazdát egy rendőrhelyiségbe, ki a malom körül lesben állott. 12 órakor csakugyan egy uriasan öltözött fiatal ember jelent meg, de azig ereszkedhetett beszédbe, a mikor a lesben álló rendőr előugrott, letartóztatva a beki-sérték a rendőrséghez, a hol kitűnt, hogy a letartóztatott Baics Dusan rom. kécsai illetőségű egyén, ki hamis bankjegyek forgalomba hozása miatt csak nem régebbe Temesvárott tartóztatott le, mig a banda többi tagja szerencsésen megugrott. Jegyzőkönyvet vettek fel s beismerte, hogy hamis bankjegyeket akart elárúsítani a szerb gazdának. Baicsot azután átadták a törvénytörési vizsgáló bírónak. Baics különben nem először lakója a n. kikindai törvénytörési fogház-nak. Több ízben volt már fogva s különféle csalások miatt elítélve.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 9-én.)

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Ugron Gábor napirend előtt kérdi az elnöktől, mi igaz a hírlapok abbéli közléseiből, hogy a házassági jogi törvényjavaslatot visszaadta Teleszkynek, a javaslat előadójának.

Br. Bánffy Dezső elnök kijelenti, hogy új szakaszok vétetvén fel a javaslatba, azokat újból számozni kellett. E célból az előadó visszakérte a javaslatot, a mivel nem követett el szabálytalanságot.

Ugron Gábor konstatálja, hogy tényleg szabálytalanság történt.

Szilágyi igazságügyminiszter azt fejtegeti, hogy egyszerűen a szakaszok számozását kellett megváltoztatni, a mi nem tükzök a házszabályokba.

Polónyi Géza elmaradhatatlan polemája, az igazságügyminiszter felszólalása és az elnök nyilatkozata után a Ház áttér a napirendre.

A Ház alelnökeivé ismét gróf Andrássy Tivadart és Perczel Dezsőt választották meg, Thaly Kálmán és Gullner Gyula ellenében, a kikre

130—130 szavazatot jutott. Háznagy újból Csávosy Béla lett.

Végül a Ház megválasztotta a jegyzőket és megejtette az osztályokba való sorsolást.

Magyar udvarnagy.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A m. kir. udvartartás belső vezetésére, az udvarnagyi méltóságra, gróf Szapáry Istvánt szemelte ki a kormány. Ezt a hivatalt tudvalevőleg olyan egyénnek akarták adni, a ki nem zászlós ur.

Megezáfolt eljegyzési hír.

Budapest, febr. 9. (A „Torontál” ered. táv.) Hivatalosan megezáfolták azt a hirt, hogy az olasz trónörökös legközelebb eljegyzné Mária Dorottya főherceg kisasszonyt, József főherceg leányát.

Wekerle-interview.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti táv.) A Turinban megjelenő „Gazetta del Popolo”, tudósítójának Wekerle miniszterelnökkel folytatott interviuját közli: Wekerle a tudósító előtt kijelentette, hogy a kath. egyház pozíciója Magyarországon, a liberális elvek figyelembe nem vétele következtében igen meggyöngült. Kijelentette továbbá a miniszterelnök, hogy az egyházipolitikai reformok a képviselőházban nagy többséggel fognak elfogadtatni s hogy a főrendiházban is biztosítva van a többség számukra.

A főrendiházi többség.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház tegnapi ülésének megnyitása előtt a főrendek élénken vitatták a polgári házasság esélyeit. Szilágyi József koronaőr az egyik csoportban így nyilatkozott:

— Zichy Nándor azt mondja, hogy tizenkettő lesz a többségünk. En nem remélek ilyen sokat, de számlálásom szerint hatallal mi leszünk többségben.

Pap Géza Wekerlénél.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A begaszentgyörgyi választókerület, a mely nemrég bizalmat szavazott képviselőjének, Pap Gézát arra is felkérte, biztosítsa Wekerle miniszterelnököt a kerület bizalmáról és liberális érzelmeiről. Pap Géza ma járt el ebbeli megbízásában a miniszterelnöknél, a ki a kerület bizalmát és ragaszkodását köszönettel fogadta.

A nemzeti párt új alelnöke.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti párt tegnapi értekezletén az alelnöki állásra, a melyről tudvalevőleg Horváth Gyula a párt taktikázása miatt lemondott volt, Kovács Albertet választották meg. A ház jegyzői állásának egyikére a párt Hock Jánost jelölte.

A perlasziak bizalma.

Budapest, február 9. (A „Torontál” ered. táv.) Perlaszon tartott választói gyűlés ma bizalmat szavazott Joannovits István úzdi képviselőnek az egyházipolitikai reformokat támogató magatartásáért.

Mi fáj Ugrom Gábornak.

Budapest, febr. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházba tegnap lassan gyülekeztek a honatyák. Tizenegy órakor még alig lézengett valaki a teremben. Csak Ugrom Gábor jártatta végig szemeit a padokon és elégtelenül mormogá:

— A minisztereknek tele rakják az asztalukat czeruzával, nekünk meg semmit se adnak.

A liberális Nagyvárad.

Budapest, február 9. (A „Torontál” ered. távirata.) Nagyváradról telegrafálják: Nagyvárad törvényhatósági bizottsága az

egyházipolitikai reformok helyeslése támogatása dolgában beadott indítvány fölött döntött. Az indítványt 64 szóval 19 ellen elfogadták.

Herman Ottó távirata.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Miskolcra telegrafálják: A miskolci kaszinóban tegnap este felolvasták azt a táviratot, a melyet Herman Ottó a házasságjogi reform napirendre tűzése dolgában minap történt első képviselőházi mérkőzés után a miskolci függetlenségi párt elnökéhez küldött. A távirat, a mely nagy lelkesedést keltett, így szól:

„Előzetes kérdésben a reakzionáriusok abszolút vereséget szenvedtek. Ugromt, Apponyit majdnem egész pártja elhagyta. Nagy öröm.”

Hivatalvesztéssel sújtott alispán.

Budapest, febr. 9. (A „Torontál” eredeti táv.) Hajdu Sándor szolnoki alispán ügyében a fegyelmi bíróság, melyet a felfüggesztett alispán ellen a belügyminiszter küldött ki, az alispánnak hivatalvesztéssel való büntetését ajánlotta. Az alispán, a ki most betegben fekszik, nyugdíjaztatása iránt kérvényt ad be.

Torókot fogtam, de nem ereszt.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szoboszlói függetlenségi választópolgárok minap tartott népgyűlése, amely Wekerle miniszterelnökhöz egyházipolitikáját üdvözlő telegrammot menesztett, Polónyi Gézát, a kerület képviselőjét megkérte, hogy Kossuth Lajost, mint a liberális eszmék hajlíthatatlan bajnokát, a népgyűlés nevében üdvözölje. Természetes dolog, hogy ezzel Polónyi reakzionarius mesterkedései fölött is pácát törtek a választók és Polónyi helyében mindenki más levonná eme sújtó plebiscitum következtetését. Polónyi azonban erre a felhívásra olyan levéllel válaszol, amely ibis—redibis-féle tartalmával élénken ilusztrálja azt a tarthatatlan helyzetet, a mibe írója keveredett. Mindenek okulására íme a levél:

Budapest, 1894. febr. 8.

Tekintetes elnök ur!

A hajdu-szoboszlói népgyűlés megbízásából Kossuth Lajos nagy hazánkfűhöz és városunk diszpolgárához intézett üdvözlő sürgönnyt megkaptam.

A megkeresés értelmében kötelességemnek ismerem a sürgönybe foglalt üdvözlő határozatot a kormányzó ural megfelelő módon közölni.

Szívemből örülök rajta, hogy a népgyűlés is felismerte annak jelentőségét, hogy a függetlenségi és 48-as párt által hirdettet elvek alapján készül és ezen alapelvekben helyes, de lényeges részleteikben elveinkbe ütköző javaslatok, általam is mindig vallott alapelvekben, Kossuth Lajos cizméinek diadalát jelentik.

Hazaifas üdvözléssel

Polónyi Géza, s. k.

30 contra 22.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi és 48-as párt tegnapi értekezlete, a melyen a párt alelnökeinek megválasztása volt napirenden, izgatott hangulatban folyt le. Első alelnöknek egyhangulag Kun Miklóst választották ugyan meg, második alelnök azonban egész váratlanul 30 szavazattal Bartha Miklós lett Komjáthy Béla ellenében, a kire 22 szavazatot jutott. Hoitsy Pál 2 szavazatot kapott. A választás eredményét az egyházipolitika hívei, a kiknek jelöltje Komjáthy volt, elégtelenséggel fogadták, mert Bartha is, Kun is az egyházipolitika ellenese. A Ház alelnöki állásaira a párt részéről Thaly Kálmánt, a nemzeti párt részéről Gullner Gyulát jelölték, a Ház jegyzőivé pedig Papp Eleket és Bartók Lajost.

Linder kiközösítése.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Csornáról telegrafálják: A csornai választókerület szavazó polgárai ma, pártszínezet nélkül tartott értekezletükön Linder György képviselőjüknek bizalmatlanságot szavaztak. Az ezt közlő jegyzőkönyv a Petrovics Geraszim féle eset felemlítése után így végződik:

Mi tehát ezen egyént többé képviselőnek tekinteni nem fogjuk, mert minden bizalmunk teljesen megszűnt. Mindezeknél fogva Linder képviselőnek ezennel bizalmatlanságot szavazunk és elvárjuk tőle, hogy mandátumát, melyre magát méltatlanná tette, választói rendelkezésére visszabocsássa.

A szoboszlói népgyűlés.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) H. Szoboszlón a népgyűlés ama határozati javaslatát, mely bizalmat szavaz a kormánynak az egyházipolitikai reformjavaslatok beterjesztéséért, eddigelé ezernél több választó polgár irta alá. Bár Polónyiról a gyűlésen szó sem volt, mégis mindenki tudni véli a szoboszlói választókerület és közte leendő elkerülhetetlen szakadást. Délben bankett volt, melyen a szónokok Wekerlét és a kormányt frenetikus tetszés között éltették.

Letartóztatott főügyész helyettes.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) B. Gyuláról telegrafálják: Az itteni törvényszék vizsgálóbírája ma letartóztatta Cziffra Imrét, a b. gyulai ügyészség vezetőjével megbízott volt főügyész helyettesét. Cziffra Imre ellen ugyanis ezelőtt egy fészeszendővel különféle panaszok merültek fel. Rabpénzek rendetlen kezelése, raboknak törvénytelen szabadlábra helyezése és más efféle dolgokkal vádolták. A szegedi főügyész Cziffra ellen fegyelmi eljárást indított és vizsgálatot rendelt el. E vizsgálat következtében történt a letartóztatás. Cziffra a letartóztatás ellen felebbezett, de a törvényszék helybenhagyta a vizsgálóbíró intézkedését. Cziffra különben az utóbbi időben Budapesten ügyvédeskedett és ott a „Mutual” biztosító intézetnél volt alkalmazva.

A negyvenkilencediki utcái harc.

Budapest, febr. 9. (A „Torontál” ered. távirata.) Aradról telegrafálják: A negyvenkilencediki utcái harc emlékére ma istentiszteletet tartottak.

Öngyilkos huszártörzsörzömester.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról telegrafálják: Goldberger huszártörzsörzömester, aki csak nemrég nősült meg, ma agyonlötötte magát.

Meszlényi Lulu viczeze.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Meszlényi Lajos képviselő ma egy interpellációt je entett be, melyet szombaton fog megtenni. Az interpelláció a mai politikai helyzettel foglalkozik és a kormányt határozott nyilatkozattételre hívja fel az iránt, hogy miként kívánja vezetni az ország kormányzását a mai szabadelvű párttal, mely az ellenzék összes tagjaival szemben a képviselőházban már többséget nem képez (?).

Billroth halála.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Billroth özvegyéhez királyunk és Vilmos császár részvételtáviratot intéztek.

A bolgár próbaválasztások.

Budapest, február 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönnyik: A próbaválasztások mindenfelé csendben és nyugodtan mentek végbe. Csakis Razgrádban történtek zavargások, a hol az ellenzék egy hívének, Radanovnak vezetése alatt mintegy 200 paraszt fegyverekkel, revolverekkel a választási helyiség elé törtek és a választást megakasztották. A rendet csakis a rendőrség és a kivonult katonaság tudta helyreállítani. A választásra most új határidőt tűznek ki.

H i r d e t é s e k.

1290. ki. szám 1894.

(103—3.1)

732. B. v. k. sz. 1893.

(305—1.1)

az 1893. évi 12526. sz. a. k. végzés alapján.

Árlejtési hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, miként a város tulajdonát képező Rezső-laktanya kibővítése feletti munkálatoknak árlejtés útján leendő kiadása céljából 1894. évi február hó 19-ének d. e. 9 órája tüzetik ki árlejtési határnapul a városház-épület II. tanácsnoki irodában, melyre vállalkozni szándékozók a 2075 forint 34 krnyi kikiáltási árnak megfelelő 10 százalékos bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

50 kros bélyeggel ellátott és a bánatpénzt tartalmazó zárt ajánlatok is elfogadhatnak, melyek az árlejtést megelőző nap déli 12 órájáig az árlejtés megtartásával megbízott Zachariás József v. tanácsnoknál adandók be.

Vállalkozni szándékozók a terv- és költségvetést a hivatalos órák alatt fenti tanácsnoknál naponta betekintheik.

Nagybecskerek, 1894. évi február 7.

Krsztics János, polgárnagy.

Árverési hirdetmény.

Közhiiré tétetik, miszerint a tekintetes kir. törvényszék 1893. évi 10152. sz. végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1893. évi 9738. szám alatt kelt végzése folytán özv. Vargits Rebeka nagybecskereki lakos részére, Hadfy Döme nagybecskereki lakosnál 1600 frt tőke, ennek 1892. évi márczius hó 21-ik napjától járó 6 százalékos kamatai 28 forint 50 kr. perköltség, 13 forint 75 kr. végrehajtás kérvényi, 8 forint 15 kr. végrehajtás foganatosítási s netalán még felmerülendő, megítélt s megítélendő költségek erejéig kielégítési végrehajtás útján 1893. évi november hó 22-én lefoglalt 1138 frt 50 krra becsült butorok, lovak, hintó, kocsis stbbiből álló ingóknak alperes lakásán Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1894. évi február hó 12-ik napjának d. e. 9 órára tüzetett ki,

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. tetz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1894. évi január hó 14-én.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.

A zichyfalvai takaré- és hitelbank mint részvénytársaság

t. cz. részvényesei

f. évi február hó 25-én délután 2 órakor

a zichyfalvai községi iskola IV-ik osztályának termében tartandó

I-ső rendes közgyűlésre

ezennel meghivatnak.

N a p i r e n d:

1. A szavazatszedő bizottság megválasztása.
  2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
  3. A tiszta jövedelem hováfordításáról szóló határozat.
  4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása és az igazgató járandóságának megállapítása.
  5. Két tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
  6. Indítványok.
- Kelt Zichyfalván, 1894. évi február hó 5-én.

(98—3.2)

Az igazgatóság.

Vagyon.	Zármérleg.	Teher.		
Pénztári készlet	1953-51	Részvénytőke	17896—	
Váltó tárcza	93460-08	Betétek	18567-16	
Butorok 10 százaléknai levonás után	311-67	A tőkésített kamatok	357-26	18924-42
		A kifizetett részvények után fizetendő kamatok	86-16	
		Visszleszámítás	56326-85	
		Nyereség az 1893. évre	2491-83	
	95725-26		95725-26	

Veszteség.

Veszteség- és nyereség-számla.

Nyereség.

Butorok 10 százaléknai törlesztése	34-62	Váltó kamatok	6100-29
Költségek	412-56	Átíratási díjak	12 10
Visszleszámítási kamatok	2082-47	Alapítási költségek	69 47
Betétek után fizetett kamatok	271-41	Megintési illetékek	5-24
A tőkésített kamatok	357-26	Késedelmi kamatok	6-01
A kifizetett részvények után fizetendő kamatok	86-16		
Fizetések	262-50		
Adó	78—		
Házbér	60—		
Községi pótdó	56-30		
Nyereség	2491-83		
	6193-11		6193-11

Kelt Zichyfalván, 1893. évi december hó 31-én.

Wosching György János s. k.,
könyvvezető.

Wosching György s. k.,
igazgató.

Debert Konrád s. k.,
aligazgató.

Donauer József s. k.,
pénztárnok.

Jelen zármérleg valamint veszteség- és nyereség-számla a fő- és mellékkönyvekkel átvizsgáltatván és helyesnek találtatván.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Nigrinyi Alajos s. k.

Kocsis Ferencz s. k.

Orsó Gáspár s. k.

Blaskovits Mihály s. k.

Nyomtatott: Heltz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken